

§16a-miljøgodkendelse på husdyrbruget på adressen Muldbjergvej 10, 6971 Spjald  
den 25. januar 2021

Returadresse  
Land, By og Kultur – Land og Vand  
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS  
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på  
Muldbjergvej 10  
6971 Spjald

Sagsbehandler  
Poul Bennetzen  
Direkte telefon  
9974 1560  
E-post  
Poul.Bennetzen@rksk.dk  
Dato  
25. januar 2021  
Sagsnummer  
20-019095

# Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen  
Muldbjergvej 10, 6971 Spjald



Virksomhedens art:  
Matrikel nr.:  
Betegnelse:  
Tilsynsmyndighed:  
Kvalitetssikret af:

Landbrug med søer og smågrise, IE-Brug  
15a m.fl., Den vestlige Del, Brejning.  
Husdyrbrug omfattet af §16 a i husdyrbrugsloven  
Ringkøbing-Skjern Kommune  
Karsten F. Tinning, Ringkøbing-Skjern kommune

## Indholdsfortegnelse

Stamblad: .....	4
Oplysninger om husdyrbruget: .....	4
<b>Meddelelse af miljøgodkendelse .....</b>	<b>5</b>
Baggrund og kort resumé .....	5
Biaktiviteter .....	6
Afgørelsen .....	6
<b>Vilkår for miljøgodkendelsen .....</b>	<b>8</b>
Generelt .....	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier .....	9
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand .....	10
Beskyttelse i forhold til naboer .....	11
Tilsyn, kontrol og egenkontrol .....	13
Uheld og risici .....	13
Ophør .....	13
<b>Formalia .....</b>	<b>14</b>
Lovgrundlag .....	14
Høring og offentliggørelse .....	14
Klagevejledning .....	15
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering .....	16
<b>Miljøvurderingen .....</b>	<b>18</b>
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom. ....	18
Beskrivelse af husdyrbruget .....	18
Lokalisering .....	23
Forbudszoner .....	23
Afstandskrav .....	23
Beskyttelseslinjer .....	24
Samlet vurdering af lokalisering .....	24
Påvirkning af landskab .....	24
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab .....	25
Påvirkning af vilde planter og dyr .....	26
Ammoniak påvirkning af natur .....	26
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr .....	31
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand .....	31

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	33
Påvirkning af naboer .....	34
Lugt .....	34
Støj og rystelser.....	40
Lys.....	40
Fluer og skadedyr.....	40
Støv.....	41
Transport.....	41
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	42
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	42
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	43
Alternative løsninger .....	48
0-alternativ.....	48
Egenkontrol.....	48
<b>Konklusion .....</b>	<b>48</b>
<b>Bilag 1: Opmåling af produktionsarealer .....</b>	<b>50</b>
<b>Bilag 2: Bygningsoversigt.....</b>	<b>52</b>
<b>Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius.....</b>	<b>53</b>
<b>Bilag 4: Natur .....</b>	<b>54</b>

#### **Copyright**

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

## Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Muldbjergvej 10 6971 Spjald
Bedriftens adresse	Muldbjergvej 10 6971 Spjald
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Lemvigegnens Landboforening v. Lotte Stilling Nielsen Industrivej 53 7620 Lemvig Fast telefon: 96630556 E-mail: lsn@lemvig-landbo.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600034335
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	215887 indsendt d. 30/11-20, ver. 2

## Oplysninger om husdyrbruget:

### Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m <sup>2</sup> )	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )	Dyretype	Staldsystem
<b>Eksisterende staldafsnit</b>				
10. Smågrise	796	576	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv
1.Drægtighedsstald	1167	1000	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv
2. Løbeafdeling	319	150	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, fuldspaltegulv
		38	Søer, golde og drægtige	Løsgående dybstrøelse
3. Farestald	205	138	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv
4. Farestald	385	225	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv
5. Farestald	172	105	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv
6. Farestald	274	158	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv
		250	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv
7. Polte og drægtige søer	421	150	Slagtesvin.	Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)
		432	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv
8. Smågrise	627	432	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv
9. Smågrise	313	100	Smågrise	Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)

		100	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv
--	--	-----	----------	---------------------------------

### Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m <sup>3</sup> )	Overfladeareal (m <sup>2</sup> )	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	1.479	361	Teltoverdækning
Gyllebeholder	Flydende	2.054	525	Teltoverdækning

## Meddelelse af miljøgodkendelse

### Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 22. september 2020 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Muldbjergvej 10, 6971 Spjald.

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Muldbjergvej 10, 6971 Spjald i henhold til husdyrbrugslovens §16a.

Ejendommen har en produktionstilladelse baseret på en VVM-screening og lokaliseringsgodkendelse fra 2005 samt anmeldt skift i dyretype fra 2012. Ejendommen har pt. tilladelse til en årlig produktion af 634 søer, 18.350 smågrise (7-31 kg) samt 352 slagtesvin/polte (31-107 kg).

#### Kort resumé

Ansøger ønsker en godkendelse af eksisterende produktionsarealer (m<sup>2</sup>) efter ny lovgivning. I stedet for tilladelsen til et fast antal dyr og et fast vægtinterval inden for den enkelte dyretype vil en miljøgodkendelse af produktionsarealerne kunne anvendes mere fleksibelt. Dette er særlig relevant for smågrisene, hvor både tilvækst og afsætningsforhold kan variere.

Der foretages ingen godkendelsespligtige ændringer ud over ønsket om at kunne udnytte de eksisterende bygningsmæssige rammer optimalt.

Ansøgningen viser, at en lugtgeneafstanden ikke er overholdt for det samlede anlæg til naboejendommen Muldbjergvej 12 og til nærmeste del af byzonen i Spjald. Beregningen viser dog, at der kan søges om dispensation efter 50% reglen.

*Der anvendes følgende virkemidler som frivillig tiltag til at reducere udledninger af ammoniak:*

- Teltoverdækning på gyllebeholderne på hhv. 1.479 m<sup>3</sup> og 2.054 m<sup>3</sup>.

Husdyrbruget har færre end 750 stipladser til søer og er dermed ikke omfattet af reglerne for de såkaldte IE-husdyrbrug.

## Biaktiviteter

Ingen

## Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 15a m.fl., Den vestlige Del, Brejning beliggende på adressen Muldbjergvej 10, 6971 Spjald. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget (uden markarealer) og omfatter en godkendelse af eksisterende produktionsarealer af husdyrbruget.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	1.108
Søer, golde og drægtige, Løsgående, delvis spaltegulv	1250
Søer, golde og drægtige, Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	150
Søer, golde og drægtige, Løsgående dybstrøelse	38
Søer, diegivende, Kassestier, fuldspaltegulv	626
Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	150
Smågrise, Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	100
I alt	3.422

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 215887, indsendt den 30/11-20, version 2.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Muldbjergvej 10, 6971 Spjald meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

### **Dispensation**

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler i henhold til § 33 stk. 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

dispensation til at fravige genekriteriet for lugt for enkeltboligen Muldbjergvej 12, og til nærmeste del af byzonen i Spjald jf. §31 nr. 1 og 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

#### Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på [www.miljoportal.dk](http://www.miljoportal.dk).

*Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.*

# Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

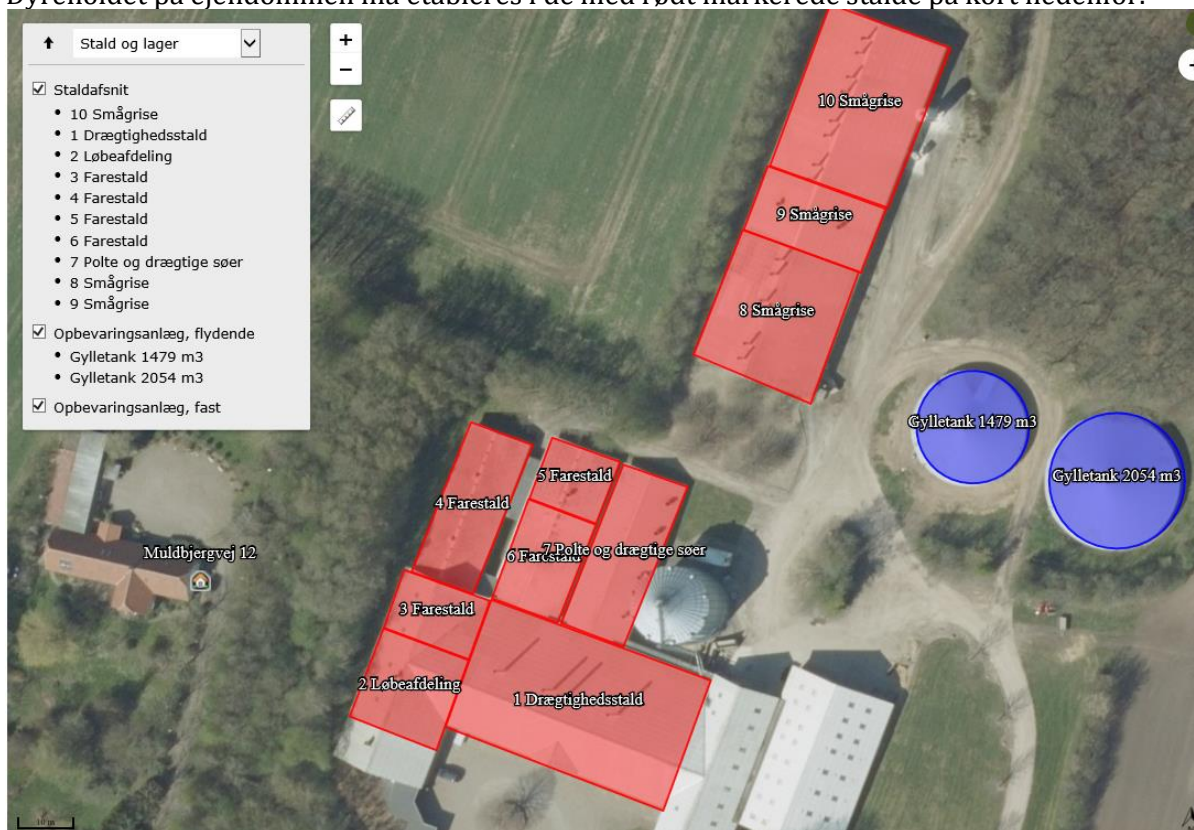
## Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for at foreligge, når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer skal anmeldes til kommunen, inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.



## Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 6) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.



- 7) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer, der anvendes til produktion, være i overensstemmelse med oversigten nedenfor (der er valgt de staldsystemer fra bekendtgørelsens bilag 3, der ligner de eksisterende staldsystemer bedst muligt).

Staldnavn	Staldstørrelse (m <sup>2</sup> )	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )	Dyretype	Staldsystem
<b>Eksisterende staldafsnit</b>				
10. Smågrise	796	576	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv
1.Drægtighedsstald	1167	1000	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv
2. Løbeafdeling	319	150	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, fuldspaltegulv
		38	Søer, golde og drægtige	Løsgående dybstrøelse
3. Farestald	205	138	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv
4. Farestald	385	225	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv
5. Farestald	172	105	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv

6. Farestald	274	158	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv
7. Polte og drægtige søer	421	250	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv
		150	Slagtesvin.	Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)
8. Smågrise	627	432	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv
9. Smågrise	313	100	Smågrise	Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)
		100	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv

- 8) Den eksisterende slørende beplantning omkring staldbygningerne skal bevares, og beplantningen skal vedligeholdes.
- 9) De 14 afkast på smågrise-stalden samt de 4 afkast på drægtighedsstalden skal være forhøjet til 9 meter over terræn (fortsættelse af vilkår 15 i lokaliseringsstilladelse fra 2005).
- 10) Der kan frit vælges, om de 2 gyllebeholder på hhv. 2.058 m<sup>3</sup> og 1.479 m<sup>3</sup> skal have fast overdækning i form af telt, idet teltoverdækning er et frivillig ammoniakreducerende tiltag.

Teltoverdækning skal drives som anført i tabellen nedenfor:

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	<p>Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode på max 1 uge når der køres gylle ud. Herefter skal teltoverdækningen lukkes.</p> <p>Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom.</p> <p>Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dyknet indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.</p>

### Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 11) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
------------------	---

Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Opbevaringsanlæg generelt	Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

## Beskyttelse i forhold til naboer

- 12) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.

	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid
	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer
	Mandag - fredag	18.00 - 22.00	45	1 time
	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer
	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer
	Lørdag	18.00 - 22.00	45	1 time
	Søn- og helligdag	07.00 - 22.00	45	1 time
	Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time
Lavfrekvent støj,	Nedenstående grænser er for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 µPa), målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. Grænserne er gældende for impulsagtig lavfrekvent støj og infralyd. For støj/lydgrænser hvor der ingen impulser forekommer, skal der lægges 5 dB til nedenstående skema.			
	Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	
	Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00	15	
		Dag kl. 07.00-18.00	20	
	Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25	
	Øvrige rum	Hele døgnet	30	
	Måling for lavfrekvent støj skal følge anvisningerne i afsnit 3.4 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og Vibrationer i eksternt miljø"			
Vibrationer	Nedenstående grænser er for vibrationer, dB re 10 <sup>-6</sup> m/s. Vibrationsgrænserne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning Slow.			
	Anvendelse	Tidsrum	Vægtet acc. niv, L <sub>aw</sub> i dB	
	Boliger i boligområder	Hele døgnet.	75	
	Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	Aften/nat kl. 18.00-07.00	75	
		Dag kl. 07.00-18.00	80	
	Institutioner	Hele døgnet	75	
	Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85	
	Ved måling til dokumentation for overholdelse af vibrationsgrænserne, skal anvisningerne i afsnit 4.3 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø" anvendes.			
Kontrol og målinger for støj/vibrationer	Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støj- og vibrationsvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.  Måle- og beregningpunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.			

	<p>Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støj- og/eller vibrationsreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse.</p> <p>Ved målinger/beregninger for støj og/eller vibrationer, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støj- og/eller vibrationsreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.</p>
Lys	<p>Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.</p> <p>Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.</p>
Støv	<p>Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.</p> <p>Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.</p>
Døde dyr.	<p>Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.</p>

### Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 14) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer og opbevaringsaftaler opbevares i mindst 3 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.

### Uheld og risici

- 15) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 16) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 17) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

### Ophør

- 18) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Note: Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

## Formalia

### Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet, samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2017-2029
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 1261 af 29. november 2019
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning nr. 1176 af 23. juli 2020
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 240 af 13. marts 2019 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1595 af 6. december 2018
- Bekendtgørelse om affald, nr. 224 af 8. marts 2019 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

### Høring og offentliggørelse

Ansøgningsmaterialet har været offentliggjort i 3 uger på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside [www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug](http://www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug) fra den 28. september 2020 til den 19. oktober 2020, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Kommune sendte den 28. september 2020 et høringsbrev ud til alle naboer inden for konsekvensradius på 737 meter. Der var mulighed for at fremsende bemærkninger til ansøgning indtil den 19. oktober 2020.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 30 dages høring hos ansøger, konsulent, naboer og ejere og beboere på ejendomme med boliger/bygninger indenfor konsekvenszonen fra 14/12-20 til den 18-1-21.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 737 meter.

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at de uændrede produktionsarealer på anlægget generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i de matrikler, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 25. januar 2021 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på [www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug](http://www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug).

## Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

**Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 22. februar 2021.**

### Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

### Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>



Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

#### Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

#### Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: [nh@naevneneshus.dk](mailto:nh@naevneneshus.dk). De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

### Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøgodkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget



Ivan Thesbjerg  
Afdelingsleder  
Land og Vand, Landbrug  
Ringkøbing-Skjern Kommune



Poul Bennetzen  
Land og Vand, Landbrug  
Ringkøbing-Skjern Kommune

**Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:**  
Ansøger:



- Ejer af husdyrbruget på Muldbjergvej 10, 6971 Spjald

Konsulent:

- Lemvigegnens Landboforening, Industrivej 53, 7620 Lemvig v. Lotte Stilling Nielsen, e-mail: [lsn@lemvig-landbo.dk](mailto:lsn@lemvig-landbo.dk)

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 737 meter + Matrikulære naboer til matrikel nr. 15a Den vestlige Del, Brejning.

#### **Kopi af udkastet til miljøgodkendelsen er sendt til:**

- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: [post@arkvest.dk](mailto:post@arkvest.dk)
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: [husdyr@ecocouncil.dk](mailto:husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: [natur@dof.dk](mailto:natur@dof.dk), [ringkoebing-skjern@dof.dk](mailto:ringkoebing-skjern@dof.dk)
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: [senord@sst.dk](mailto:senord@sst.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: [nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk](mailto:nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: [dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk](mailto:dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: [post@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: [lbt@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:lbt@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: [midtvestjylland@friluftsraadet.dk](mailto:midtvestjylland@friluftsraadet.dk)

#### **Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:**

- Lemvigegnens Landboforening, Industrivej 53, 7620 Lemvig v. lotte Stilling Nielsen, e-mail: [lsn@lemvig-landbo.dk](mailto:lsn@lemvig-landbo.dk)
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: [post@arkvest.dk](mailto:post@arkvest.dk)
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: [husdyr@ecocouncil.dk](mailto:husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: [natur@dof.dk](mailto:natur@dof.dk), [ringkoebing-skjern@dof.dk](mailto:ringkoebing-skjern@dof.dk)
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: [senord@sst.dk](mailto:senord@sst.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: [nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk](mailto:nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: [dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk](mailto:dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: [post@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: [lbt@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:lbt@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: [midtvestjylland@friluftsraadet.dk](mailto:midtvestjylland@friluftsraadet.dk)

## Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

**Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.**

Ansøgningen omfatter en regulering af husdyrbruget efter den nye miljølovgivning, med godkendelse af produktionsarealer fremfor antallet af dyr, idet dette ifølge ansøger giver større fleksibilitet i produktionen. Der opføres således ikke nye bygninger på ejendommen.

## Beskrivelse af husdyrbruget

### Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m <sup>2</sup> )	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )

10 Smågrise	796	Mekanisk ventilation	3 m	(#243819) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	576
1 Drægtighedsstald	1167	Mekanisk ventilation	3 m	(#244247) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1000
2 Løbeafdeling	319	Mekanisk ventilation	3 m	(#312680) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv (#244248) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0 0	150 38
3 Farestald	205	Mekanisk ventilation	3 m	(#244249) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	138
4 Farestald	385	Mekanisk ventilation	3 m	(#244250) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	225
5 Farestald	172	Mekanisk ventilation	3 m	(#244251) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	105
6 Farestald	274	Mekanisk ventilation	3 m	(#244252) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	158
7 Polte og drægtige søer	421	Mekanisk ventilation	3 m	(#312691) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#244253) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0 0	250 150
8 Smågrise	627	Mekanisk ventilation	3 m	(#244254) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	432
9 Smågrise	313	Mekanisk ventilation	3 m	(#312692) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%) (#244255) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0 0	100 100
<b>Sum</b>						<b>3422</b>

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal.

### Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m <sup>2</sup> )	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )

10 Smågrise	796	Mekanisk ventilation	3 m	(#243819) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	576
1 Drægtighedsstald	1167	Mekanisk ventilation	3 m	(#244247) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1000
2 Løbeafdeling	319	Mekanisk ventilation	3 m	(#312680) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv (#244248) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0 0	150 38
3 Farestald	205	Mekanisk ventilation	3 m	(#244249) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	138
4 Farestald	385	Mekanisk ventilation	3 m	(#244250) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	225
5 Farestald	172	Mekanisk ventilation	3 m	(#244251) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	105
6 Farestald	274	Mekanisk ventilation	3 m	(#244252) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	158
7 Polte og drægtige søer	421	Mekanisk ventilation	3 m	(#312691) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#244253) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0 0	250 150
8 Smågrise	627	Mekanisk ventilation	3 m	(#244254) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	432
9 Smågrise	313	Mekanisk ventilation	3 m	(#312692) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%) (#244255) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0 0	100 100
<b>Sum</b>						<b>3422</b>

De opmålte produktionsarealer i nudriften er identiske med ansøgt drift, idet dyregrupperne og produktionsarealerne er de samme.

Ejendommens nuværende produktionstilladelse er baseret på en VVM-screening og lokaliseringsgodkendelse fra 2005 samt anmeldt skift i dyretype fra 2012. Ejendommen har pt. tilladelse til en årlig produktion af 634 søer, 18.350 smågrise (7-31 kg) samt 352 slagtesvin/polte (31-107 kg).

### 8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009						
Staldnavn	Staldstørrelse (m <sup>2</sup> )	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )

10 Smågrise	796	Mekanisk ventilation	3 m	(#243819) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	576
1 Drægtighedsstald	1167	Mekanisk ventilation	3 m	(#244247) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1000
2 Løbeafdeling	319	Mekanisk ventilation	3 m	(#312680) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv (#244248) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0 0	150 38
3 Farestald	205	Mekanisk ventilation	3 m	(#244249) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	138
4 Farestald	385	Mekanisk ventilation	3 m	(#244250) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	225
5 Farestald	172	Mekanisk ventilation	3 m	(#244251) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	105
6 Farestald	274	Mekanisk ventilation	3 m	(#244252) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	158
7 Polte og drægtige søer	421	Mekanisk ventilation	3 m	(#312691) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#244253) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0 0	250 150
8 Smågrise	627	Mekanisk ventilation	3 m	(#244254) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	432
9 Smågrise	313	Mekanisk ventilation	3 m	(#312692) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%) (#244255) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0 0	100 100
<b>Sum</b>						<b>3422</b>

De opmålte produktionsarealer i 8-års driften er identiske med nudrift og ansøgt drift, idet dyregrupperne og produktionsarealerne er de samme.

### Produktioner med miljøteknologi

Ingen miljøteknologier.

### Gødningsopbevaringsanlæg

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m <sup>2</sup> )
<b>Ansøgt drift</b>					
Gylletank 1479 m <sup>3</sup>	Flydende				361
Gylletank 2054 m <sup>3</sup>	Flydende				525
<b>Nudrift</b>					
Gylletank 1479 m <sup>3</sup>	Flydende				361
Gylletank 2054 m <sup>3</sup>	Flydende				525
<b>8 års drift</b>					
Gylletank 1479 m <sup>3</sup>	Flydende				361
Gylletank 2054 m <sup>3</sup>	Flydende				525

Der er 2 gylletanke på hhv. 1.479 m<sup>3</sup> og 2.054 m<sup>3</sup> i 8-årsdrift, nudrift og ansøgt drift. Herudover er det lejet nogle eksterne gylletanke.

### Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH <sub>3</sub> -N effekt (%)
<b>Ansøgt drift</b>		
Gylletank 1479 m <sup>3</sup>	Overdækning	50,0
Gylletank 2054 m <sup>3</sup>	Overdækning	50,0
<b>Nudrift</b>		
Gylletank 1479 m <sup>3</sup>	Overdækning	50,0
Gylletank 2054 m <sup>3</sup>	Overdækning	50,0
<b>8 års drift</b>		
Gylletank 1479 m <sup>3</sup>	Overdækning	50,0
Gylletank 2054 m <sup>3</sup>	Overdækning	50,0

De 2 gylletanke på hhv. 1.479 m<sup>3</sup> og 2.054 m<sup>3</sup> er overdækket med telt i 8-årsdrift, nudrift og ansøgt drift. Teltoverdækningen er et frivilligt miljøtiltag, der er etableret for at undgå nedbør i tankene og dermed sikre noget ekstra opbevaringskapacitet.

### Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

En beregning i SEGES' regneark vedr. opbevaringskapaciteten på svine- og kvægbedrifter viser, at der med normal og relevante korrektioner for det tilladte dyrehold produceres ca. 5.609 m<sup>3</sup> gylle inkl. vandspild og excl. vandtilførsel fra nedbør direkte i gylletanke.

På ejendommen er der

- To overdækkede gyllebeholdere på hhv. 1.479 og 2.054 m<sup>3</sup>, dvs. ca. 3.500 m<sup>3</sup> i alt.
- Gyllekanaler og fortank på hhv. 680 og 21 m<sup>3</sup>, dvs. ca. 700 m<sup>3</sup> i alt
- Dette giver ca. (3.500+700) x12/5.609 = 9 måneders opbevaringskapacitet

Herudover er der pt. ca. 3.200 m<sup>3</sup> kapacitet til rådighed i eksterne tanke, hvorved der er mere end 12 måneders opbevaringskapacitet til rådighed. Leje af eksterne tanke kan variere fra år til år.

## Lokalisering

### Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand
By - og sommerhuszoner	50 meter	Ikke relevant
Lokalplanområder	50 meter	Ikke relevant
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	Ikke relevant
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	Ikke relevant

\* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er foretages ikke nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger.

### Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	Ikke relevant
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	Ikke relevant
Vandløb, dræn og søer * <sup>1</sup>	15	Ikke relevant
Offentlig vej, privat fællesvej	15	Ikke relevant
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Ikke relevant
Beboelse på samme ejendom * <sup>2</sup>	15	Ikke relevant
Naboskel	30	Ikke relevant

\*<sup>1</sup> Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m<sup>2</sup> skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

\*<sup>2</sup> Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Da der ikke foretages nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger er ovenstående afstandskrav ikke gældende.

Anlægget vurderes derfor placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

## Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

## Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ikke foretager nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

## Påvirkning af landskab

### Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger på Skovbjerg Bakkeø, der er karakteriseret som et landbrugslandskab. Landskabsområdet ligger i den østlige del af kommunen og er kendetegnet af et landbrugslandskab på et bakket terræn. Landskabsområdet er en del af en større bakkeø, Skovbjerg Bakkeø, og der findes små terrænlavninger på tværs af det højtliggende terræn. Bebyggelsen ligger som spredte gårde, og stort landbrugsbyggeri er en væsentlig del af bebyggelsesstrukturen. Landskabsområdet rummer få bevoksninger, og hegn er hovedsageligt enkeltrækkede og fragmenterede.

Terrænet og mangel på bevoksning skaber middelstore landskabsrum og stedvist landskabsrum af stor skala. Området er også visse steder præget af udsigter over et intensivt landbrugslandskab. Åbne afgræssede enge uden megen bevoksning ses i terrænlavningerne. Landskabet er generelt påvirket af tekniske anlæg i form af vindmøller, højspændingsledninger og industri.

### Bygningsbeskrivelse

Der opføres ikke nybyggeri i forbindelse med ændringen af dyreholdet. Husdyrbruget vil derfor fremstå uændret.

### Beplantning:

Husdyrbruget er i alle retning skjult/delvis skjult af læhegn eller lignende, se nedenfor.





Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelserne og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Af hensyn til landskabets nuværende udseende og beplantningsstrukturer omkring husdyrbrugets anlæg bør beplantning omkring anlægget bibeholdes. Der er derfor fastsat vilkår om at eksisterende beplantning omkring husdyrbruget skal opretholdes og vedligeholdes.

### **Samlet vurdering af påvirkningen af landskab**

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Idet der ikke foretages nybyggeri vil husdyrbruget fremstå uændret.

Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

## Påvirkning af vilde planter og dyr.

### **Ammoniak påvirkning af natur**

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

#### Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

#### Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

#### Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegnings af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt

kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.

2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

### **Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur**

I kraft af den store afstand (mere end 6 km) til kategori 1 naturområder er det vurderet, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

### **Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur**

Det nærmeste Kategori 2 område ligger ca. 2.4 km vest fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er et overdrev på 3,26 ha.

Tålegrænsen for overdrev vurderes til at være mellem 10-20 kg N /ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er, ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2018, beregnet til 10,2 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

Det betyder, at den øverste tålegrænse ikke er overskredet.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

### **Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur**

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret moser, enge, søer og potentielt ammoniakfølsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til:)		Målsætning i Kommuneplan
			Nudrift	8-årsdrift	
Mose	360	Sydvest	0,0	0,0	C
Potentiel ammoniakfølsomme skovområder	365	Sydvest			
Enge	Ca. 400	Syd			C
Søer/vandhuller	Ca. 470	Syd			

Der er tre overordnede målsætninger for naturbeskyttelsesområderne i kommuneplanen (Kommuneplanen kan ses på [www.rksk.dk](http://www.rksk.dk)):

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

#### Potentielt ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret potentielt ammoniakfølsomme skov – naturlig lysåben tilgroet areal ca. 365 meter sydvest fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %.

Kommunen vurderer, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand, idet merbelastningen fra projektet vurderes at ligger under 1 kg /N/ha/år.

Baggrund for vurderingen er, at en beregningen til kategori 3 mosen lige nord for skoven viser en merbelastning på 0,0 kg N/ha/år.

#### *§3 Eng*

Ferske enge er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Ferske enge omfatter naturenge og kulturenge. Det betyder, at en aktivitet, som vil medføre en tilstandsændring af en §3-beskyttet eng, som udgangspunkt ikke kan tillades uden dispensation. Enge kan være mere eller mindre påvirket af gødning fra græssende dyr og eventuelt tilførsel af gødningsprodukter, samt påvirkning fra nærliggende marker i omdrift.

Det medfører, at mange enge er næringsberigede og kun få enge er moderat næringsfattige. Tålegrænsen for enge varierer på baggrund af disse forhold, men generelt kan der anvendes en vejledende tålegrænse på 20 kg N/ha/år.

Kommunen vurderer, at projektet ikke vil medføre en ændring af engens (ca. 400 meter syd for staldanlægget) tilstand, idet merbelastningen fra projektet vurderes at ligger under 1 kg /N/ha/år.

Baggrund for vurderingen er, at en beregningen til kategori 3 mosen lige nord for §3 engen viser en merbelastning på 0,0 kg N/ha/år.

#### *§3 Søer og vandhuller:*

Søer og vandhuller over 100 m<sup>2</sup> er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Idet den nærmeste sø/vandhul ligger ca. 470 meter syd for staldanlægget og er omgivet af marker i omdrift, er det kommunens vurdering, at vandhullet er næringspåvirket. Ammoniak påvirkningen fra

luften vil være af uvæsentlig betydning for sø/vandhul, idet bidraget fra markerne er væsentligt større end det der afsættes fra luften.

Kommunen vurderer derfor, at projektet ikke vil medføre en ændring af sø/vandhullets tilstand.

### Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

- Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:
- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Bæver: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb eller søer, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget. Har sin hovedaktivitet i et kerneområde, hvor dæmninger og bæverbo kan observeres - som oftest nær pilebuske, birk, bævreasp og røn.
- Ulv: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter, heriblandt grøn kølleguldsmed: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer.. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

## Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

## Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

### Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., indrettes således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand.

### Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.

De 2 tanke på ejendommen tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder, at tankene hvert 10 år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder

### Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Foder opbevares i kornsiloer. Valsning af korn og blanding af foder foregår indendørs.

### Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Muldbjergvej 10, 6971 Spjald er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand
<b>Definition og krav:</b> Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse. <b>Håndtering på husdyrbruget:</b> Sanitært spildevand fra stuehus og personalerum ledes til trixtank, der tømmes iht. kommunens tømningsskema.
Regnvand
<b>Definition og krav:</b> Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. <b>Håndtering på husdyrbruget:</b> Overfladevand fra taget på smågrisestalde ledes til nedsivning, mens tagvand fra øvrige bygninger ledes til dræn.
Spildevand fra vaskeplads
<b>Definition og krav:</b> Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken.



**Håndtering på husdyrbruget:**

Der rengøres ikke marksprøjter på ejendommen, idet sprøjtearbejde foretages af maskinstation.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der en markvandingsboring. Ved boringer, jf. § 22, stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven, bør der holdes et beskyttelseszone omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger oplyser:

Der er en meget begrænset affaldsproduktion fra husdyrbruget. Ejendommen abonnerer på en erhvervsaffaldsordning, hvor sorteret affald afleveres på den kommunale genbrugsplads, og klinisk affald afleveres i Videbæk. Der håndteres ikke kemikalier og kemikalieaffald på ejendommen. Døde dyr samles i en smågrisecontainer eller under kadaverdække og afhentes efter aftale med DAKA fra en afhentningsplads med betonspalter på ejendommen.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan.

Kommunen vurdering:

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

**Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand**

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

## Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelser-, lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

### Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m<sup>3</sup> og 1 LE pr. m<sup>3</sup> i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m<sup>3</sup> og 3 LE pr. m<sup>3</sup> til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
  - Boligformål
  - Blandet bolig og erhvervsformål
  - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m<sup>3</sup> og 10 LE pr. m<sup>3</sup> ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

### Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

















Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

### Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m<sup>2</sup> i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

## Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Kroghedevej 1	0	FMK	165,8	165,8	267,5	Ja	▼
 Muldbjergvej 12	0	FMK	165,8	165,8	107,2	Nej	▼
 Muldbjergvej 14 (landbrug)	0	FMK	165,8	165,8	279,3	Ja	▼
 Muldbjergvej 5 (landbrug)	0	FMK	165,8	165,8	389,1	Ja	▼
 Rekreativt omr. (kommuneplan)	0	FMK	165,8	165,8	476,8	Ja	▼
 Røjkumvej 2 (landbrug)	0	FMK	165,8	165,8	415,7	Ja	▼
 Muldbjerg Byvej 20	0	NY	352,3	352,3	2148,7	Ja	▼
 Byzone Fengersvej	0	FMK	524,4	524,4	524,7	Ja	▼
 Byzone v. Kroghedevej	0	FMK	524,4	524,4	586,6	Ja	▼
 Byzone v. Muldbjergvej	0	FMK	524,4	524,4	369,4	Nej	▼
 Byzone v. plejehjem, internt punkt 1	0	FMK	524,4	524,4	523,1	Nej	▼
 Byzone v. plejehjem, internt punkt 2	0	FMK	524,4	524,4	525,8	Ja	▼
 Byzone v. plejehjem, skel	0	FMK	524,4	524,4	467,5	Nej	▼
 Byzone v. Røjkum Dige	0	FMK	524,4	524,4	474,4	Nej	▼
 Byzone v. Røjkumvej	0	FMK	524,4	524,4	339,9	Nej	▼
 Byzone v. Røjkumvej 12	0	FMK	524,4	524,4	533,9	Ja	▼

### Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

**Gul:** Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen").

\* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 737 m



Samlet bebyggelse

Muldbjerg Byvej 20

### **Bemærkninger til lugtgeneregningerne.**

Beregningen viser, at den korrigerede geneafstand er større end den vægtede gennemsnitsafstand til naboejendommen Muldbjergvej 12, samt til nærmeste del af byzonen i Spjald (byzone v. Muldbjergvej, byzone v. plejehjem, skel, byzone v. Røjkum dige og byzone v. Røjkumvej).

Det betyder, at genekriteriet til ovennævnte områder ikke er overholdt. Der kan dog søges om dispensation for genekriteriet jf. §33 (50 % reglen).

Genekriteriet er overholdt for ejendommen Kroghedevej 1 og for samlet bebyggelse ved Muldbjerg Byvej 20. Derudover er genekriteriet overholdt for det rekreativt areal (kommuneplan) og til en del beregningspunkter til byzone i Spjald (byzone Fengersvej, byzone v. Kroghedevej, byzone v. plejehjem, internt punkt 2 og byzone v. Røjkumvej 12). Desuden til ejendommene Muldbjergvej 14, Muldbjergvej 5 og Røjkumvej 2, der er landbrugsnoterede ejendomme.

### **Vurdering af lugtberegningerne - herunder dispensation for lugtkriterie**

Lugtberegningen skal ifølge lovgivningen vurderes i forhold til produktionen på *den samlede ejendom* dvs. **det samlede anlæg**.

Det maksimale geneniveau på 15 OUE/m<sup>3</sup>, til enkeltbolig og 5 OUE/m<sup>3</sup> til byzone er jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 ikke overholdt.

Ejendommens lugtforhold er senest behandlet i forbindelse med Videbæk Kommunes lokaliseringsgodkendelse fra 2005, hvor der blev meddelt tilladelse til en udvidet produktion i eksisterende staldbygninger på vilkår af, at de 14 afkast på smågrisestalden og 4 afkast på drægtighedsstalden forhøjes til 9 meter over terræn.

Baggrunden var, at en lugtspredningsberegning (OML beregning) viste, at man kunne reducere lugtnedfaldet i en afstand fra 300 meter fra ejendommen til samme niveau som produktionen før 2005 ved, at afkastet blev forhøjet med 3 meter, således afkastet nu er 9 meter over terræn. Ejer forhøjede de nævnte afkast i smågrisestalde og drægtighedsstalden i 2005.

I denne ansøgning er lugtspredningsberegningen foretaget efter Miljøstyrelsens lugtvejledning (OML modellen / FMK modellen med en kildehøjde på 3 meter). Det resultat, systemet viser ved endt beregning, er resultatet efter den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende.

Lige som i 2005, er der i denne ansøgning om miljøgodkendelse ingen ændringer i staldarealerne, og grisene gøder uændret i stiarealerne.

Idet ny viden har vist, at lugten fra et staldareal ikke har direkte sammenhæng med antallet af dyr, vil der ikke være ændringer af lugtemissionen fra produktionen.

Kommunen vurderer, at det nuværende ventilationssystem/afksthøjde på Muldbjergvej 10 reelt medvirker til en fortynding af staldluften og dermed betyder en mindre reel påvirkning af naboområderne, end hvad de gennemførte lugtspredningsberegninger viser.

Ringkøbing-Skjern Kommune har i særlige tilfælde mulighed for at fravige geneniveauerne hvis nedenstående 2 kriterier er opfyldt:

1. Den vægtede gennemsnitsafstand til byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger m.v. (genekategori 1-3) er mere end 50 % af den beregnede geneafstand for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget.
2. Derudover må lugtemissionen i de enkelte staldafsnit ikke forøges, medmindre
  - lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i et andet staldafsnit, der ligger tættere på de berørte områder og beboelsesbygninger, eller
  - afstanden fra det staldafsnit, hvor emissionen forøges, er mindst 200% af den ukorrigerede geneafstand, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget.

Husdyrgodkendelse.dk beregner automatisk afstandene for alle kombinationer af staldanlæg og angiver geneafstanden og gennemsnitsafstand for worst case sammensætningen af staldanlæg. Det fremgår af nedenstående tabel, at kriterie 1 er opfyldt.

Bebyggelse/område	Vægtet gennemsnitsafstand (meter)	Beregnet geneafstand (meter)	Gennemsnitsafstand % af geneafstand
Muldbjergvej 12	107,2	165,8	65
Byzone v. Muldbjergvej	369,4	524,4	70
Byzone v. plejehjem, intern punkt 1	523,1	524,4	100
Byzone v. plejehjem, skel	467,5	524,4	89
Byzone v. Røjkum dige	474,4	524,4	90
Byzone v. Røjkumvej	339,9	524,4	65

Kriterie 2 er ligeledes opfyldt, idet der ikke ændres i de eksisterende produktionsarealer og der i alle staldafsnit er tilladelse til den samme produktionen som tidligere.

Det bemærkes, at husdyrbruget i 2005 modtog en lokaliseringsgodkendelse fra Videbæk Kommune, hvor der var beregnet og vurderet på evt. lugtgener til naboer, samt at der i denne ansøgning ikke ændres på det eksisterende staldanlæg.

Desuden bemærkes, at Ringkøbing-Skjern Kommune i perioden fra den 24. september 2020 til den 19. oktober 2020 gennemførte en nabohearing af ansøgningen, hvor naboer havde mulighed for at fremkomme med bemærkninger til projektet. Kommunen modtog ikke bemærkninger fra naboer i denne periode.

#### Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

*Ansøgt drift:*

Staldafsnit								
	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
<b>10 Smågrise</b>	243819	0	6912,0	12096,0	0	6912,0	12096,0	576
<b>1 Drægtighedsstald</b>	244247	0	5900,0	7100,0	0	5900,0	7100,0	1000
<b>2 Løbeafdeling</b>	312680	0	1485,0	1800,0	0	1485,0	1800,0	150
	244248	0	224,2	269,8	0	224,2	269,8	38
<b>3 Farestald</b>	244249	0	400,2	3036,0	0	400,2	3036,0	138
<b>4 Farestald</b>	244250	0	652,5	4950,0	0	652,5	4950,0	225
<b>5 Farestald</b>	244251	0	304,5	2310,0	0	304,5	2310,0	105
<b>6 Farestald</b>	244252	0	458,2	3476,0	0	458,2	3476,0	158
<b>7 Polte og drægtige søer</b>	312691	0	1475,0	1775,0	0	1475,0	1775,0	250
	244253	0	2100,0	6450,0	0	2100,0	6450,0	150
<b>8 Smågrise</b>	244254	0	5184,0	9072,0	0	5184,0	9072,0	432
<b>9 Smågrise</b>	312692	0	1200,0	2100,0	0	1200,0	2100,0	100
	244255	0	1200,0	2100,0	0	1200,0	2100,0	100
<b>Sum</b>			<b>27495,6</b>	<b>56534,8</b>		<b>27495,6</b>	<b>56534,8</b>	

## *Nudrift/8-års drift*

Samme som skema som i ansøgt drift, idet dyregrupperne/produktionsarealerne her er uændret.

### **Støj og rystelser**

#### *Ansøger oplyser:*

Støjkilder fra svinebrug er primært ventilationsanlæg, silo-og foderanlæg (hjemmeblanding af foder) og transport af foder, dyr og husdyrgødning. Hertil kommer periodevis støj i høst, ved korntørring og indblæsning af korn til siloer. Valsning af korn og blanding af foder foregår indendørs, og det vurderes, at støjkilderne generelt er afskærmet af de omkringliggende bygninger samt beplantning.

#### *Kommunens vurdering:*

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af intern og ekstern kørsel til og fra ejendommen. Desuden fra korntørring og indblæsning af korn til silo.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

### **Lys**

#### *Ansøger oplyser:*

Der er anvendes belysning i staldene og mere kortvarigt i maskinhus og på udendørs arealer. Hele staldanlægget er omkranset af træer, og lys fra ejendommen vurderes ikke at være til gene for omkringboende.

#### *Kommunens vurdering:*

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

### **Fluer og skadedyr**

#### *Ansøger oplyser:*

Ansøger har en fast aftale om skadedyrsbekæmpelse af rotter. Der anvendes rovfluer til fluebekæmpelse i staldene.

#### *Kommunens vurdering:*

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.



Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

## **Støv**

### *Ansøger oplyser:*

I forbindelse med levering af foder kan der opstå støvgener, hvilket dog begrænses af, at det blæses direkte ind i siloerne. Støvgener må også påregnes i kortere perioder, f.eks. under høstarbejdet. Indkørsel og opholdsarealer ved nærmeste nabo er afskærmet af høj bevoksning. Transportforhold og dermed støvforhold omkring husdyrbruget vil ikke ændres i ansøgt drift. Det vurderes, at støvgener ikke er et problem for medarbejdere og omkringboende.

### *Kommunens vurdering:*

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

## **Transport**

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøgodkendelse vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøgodkendelse stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

### *Ansøger oplyser:*

Transport af hjælpestoffer til bedriften og transport af dyr, affald m.m. sker ad Mulbjergvej. Der leveres mineraler ca. hver 2. uge og proteinfoder ca. hver 3. uge, mens kornsiloen bliver fyldt i høst. Der er gennemsnitligt en transport med smågrise og en transport med slagtesøer pr. uge, dvs. ca. 100 transporter med levende dyr pr. år. Der afhentes døde grise ca. 1 gange ugentligt, efter aftale. Mængden af transporter stiger ikke i forhold til nudriften, og antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

### *Kommunens vurdering:*

Ansøgt projekt vil ikke medføre en forøget transport til og fra husdyrbruget, idet dyregrupperne og produktionsarealerne er identisk med nudriften.

## **Døde dyr**

Ansøger oplyser, at alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe, på befæstet areal, hævet fra jorden og placeret så direkte sollys undgås. DAKA kommer og henter døde dyrene førstkommande hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

### **Samlet vurdering af påvirkning af nabogener**

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

### **Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)**

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

#### Staldindretning

##### *Smågrisestalde*

- Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv
- Smågrise, Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)

##### *Drægtighedsstald*

- Søer, golde og drægtige, Løsgående, delvis spaltegulv

##### *Løbeafdeling*

- Søer, golde og drægtige, Individuel opstaldning, fuldspaltegulv
- Søer, golde og drægtige, Løsgående dybstrøelse

##### *Farestald*

- Søer, diegivende, Kassestier, fuldspaltegulv

##### *Polte og drægtige søer*

- Søer, golde og drægtige, Løsgående, delvis spaltegulv
- Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)

##### *Kommunens vurdering*

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

## Management

Ansøger oplyser:

Husdyrbruget håndterer management på følgende måde;

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejderne er orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.
- I driftsregnskabet registreres ressourceforbruget af energi, vand og foder.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnlige med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at sikre der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og de daglige arbejdsgange.
- Ud fra et proportionalitetshensyn er der fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Der er udarbejdet Beredskabsplan.
- Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er driftsklar.
- Der er faste rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens affald.
- Der er faste procedurer for renholdelse af ventilationssystem og stalde.

I 2019 blev ventilationssystemet udskiftet til combi diffus ventilation, hvilket har medført en bedre trivsel og renlighed i stalde. Der er observeret mindre "rundvending"/svineri i stierne om sommeren, og dette vurderes at medvirke til en reduceret lugtudledning fra ejendommen.

### **Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen**

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH<sub>3</sub>-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 forventes der efter denne model at være fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH<sub>3</sub>-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH<sub>3</sub>-N pr. m<sup>2</sup> produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

### Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH <sub>3</sub> -N / (m <sup>2</sup> · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH <sub>3</sub> -N / (m <sup>2</sup> · år)) <sup>c</sup>
10 Smågrise	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 <sup>b</sup>	0,56
1 Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 <sup>b</sup>	1,20
2 Løbeafdeling	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	1,40	1,40
2 Løbeafdeling	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 <sup>b</sup>	2,00
3 Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 <sup>b</sup>	1,30
4 Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 <sup>b</sup>	1,30
5 Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 <sup>b</sup>	1,30
6 Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 <sup>b</sup>	1,30
7 Polte og drægtige søer	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 <sup>b</sup>	2,30
7 Polte og drægtige søer	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 <sup>b</sup>	1,20
8 Smågrise	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 <sup>b</sup>	0,56
9 Smågrise	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 <sup>b</sup>	0,56
9 Smågrise	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 <sup>b</sup>	1,20

<sup>b</sup> BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

<sup>c</sup> BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Produktion	BAT krav		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH <sub>3</sub> -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH <sub>3</sub> -N / år)	Kommunens krav (kg NH <sub>3</sub> -N / år)
	Areal (m <sup>2</sup> )	(kg NH <sub>3</sub> -N / (m <sup>2</sup> · år))				
(#243819) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	576	0,56	1	323		
(#244247) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1000	1,20	1	1200		
(#244248) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	38	1,40	1	53		
(#312680) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	150	2,00	1	300		
(#244249) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	138	1,30	1	179		
(#244250) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	225	1,30	1	292		
(#244251) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	105	1,30	1	136		
(#244252) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	158	1,30	1	205		
(#244253) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	150	2,30	1	345		
(#312691) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	250	1,20	1	300		
(#244254) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	432	0,56	1	242		
(#244255) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	100	0,56	1	56		
(#312692) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	100	1,20	1	120		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 3.752 kg NH<sub>3</sub>/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 355 kg NH<sub>3</sub>/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 4.107 kg NH<sub>3</sub>/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 3.930 kg NH<sub>3</sub>/år. Der anvendes overdækning med telt af de 2 gylletanke på hhv. 1.479m<sup>3</sup> og 2.054 m<sup>3</sup> som et frivilligt ammoniakreducerende tiltag.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	3752	355	4107
Faktisk emission (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	3752	177	3930
Forskel (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	-	-	177
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

## **Alternativer og fravalg BAT**

Ansøger oplyser:

### *Fortynding af staldluften.*

Fortynding af staldluften kan ske ved at udlede den gennem en høj skorsten, så den er fortyndet kraftigt, inden den når naboerne. Et højt afkast kan også lede staldluften uden om naboer, så de ikke generes af lugten. I forbindelse med lokaliseringsgodkendelsen i 2005 blev der udført særskilte simulerende lugtspredningsberegninger for Muldbjergvej 10, og de anbefalede tiltag (forhøjede ventilationsafkast og miljøkryds i alle skorstene) er implementeret på ejendommen. Der er i forbindelse med nærværende ansøgning ikke foretaget nye særskilte beregninger, da produktionen foregår i de samme eksisterende bygninger med et eksisterende ventilationsanlæg.

Det vurderes, at det nuværende ventilationssystem på Muldbjergvej 10 reelt medvirker til en fortynding af staldluften og dermed betyder en mindre reel påvirkning af naboer, end hvad de gennemførte lugtspredningsberegninger via [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk) viser.

### *Rensning af luften fra stalden.*

Der er grundlæggende to metoder til luftrensning: kemisk luftrensning og biologisk luftrensning. Ved kemisk luftrensning ledes staldluften igennem en renser, hvor en kemisk opløsning, typisk en syre (og evt. en base), binder lugtstoffer og ammoniak fra luften. I praksis kan der opnås meget store reduktioner af ammoniakudledningen, mens effekten på lugt indtil videre har været meget begrænset. Ved biologisk luftrensning nedbryder mikroorganismer lugtstoffer og ammoniak. Biologisk luftrensning er indtil nu den mest lovende metode til rensning af staldluft for lugt. Ved at lede staldluften igennem et filtermateriale, fx halm eller træflis, hvorpå der vokser en film af bakterievækst, som nedbryder og omsætter bl.a. lugtstofferne i luften, har man i afprøvningen opnået betydelige lugtreduktioner. En ulempe ved filtrene er, at filtermaterialet nedbrydes over tid, så der skal et stigende tryk til at lede staldluften igennem filteret, hvilket øger energiomkostningerne til ventilationen.

På Miljøministeriets teknologiliste findes to biologiske luftvaskere (Farm AirClean fra Skov A/S) med dokumenteret effekt på lugt. Her ledes staldluften igennem cellulosefiltre, hvorpå der vokser en biofilm, mens der risles vand ned over filtrene. Lugten kan reduceres med op til hhv. 74% og 81%.

På teknologilisten findes endvidere punktudsugning i svinestalde (delvis luftrensning), hvor den mest forurenede del af staldluften (under staldgulvet) suges ud til biologisk rensning, mens den øvrige staldluft ikke renses. Dette er en mere miljøøkonomisk løsning. Der er tale om et nyt ventilationsprincip, der kan reducere lugten alt efter effekten af den tilsluttede luftrenser.

De nævnte teknologier er omkostningstunge og bedst egnede til at blive indtænkt i et stort nyt byggeri. Det etablerede ventilationssystem på Muldbjergvej 10, herunder udsugningspunkterne fra staldene, er ikke umiddelbart egnet til hverken hel eller delvis luftrensning. Det vurderes, at omkostningerne til at ændre det nuværende ventilationssystem til et system med hel eller delvis luftrensning i væsentlig grad vil overstige proportionalitetsprincippet for effekten.

### *Behandling af gyllen*

Behandling af gyllen med syre, hvor ammoniak omdannes til ammonium, bruges til reduktion af ammoniakudledningen. Derimod har metoden ikke nogen effekt på lugten.

På teknologilisten findes JH Smellfighter, der er en kombineret gylleforsurings- og gylleseparerings-teknologi. Gyllen føres til en behandlingstank, hvor gyllen forsures og tørstof separeres fra. Efter behandling pumpes gyllen retur til gyllekummerne i stalden. Lugten kan reduceres med 51%.

Det vurderes, at etablering og drift af JH Smellfighter i det eksisterende staldsystem vil være særdeles omkostningstungt i forhold til effekten, idet der ikke i forvejen er etableret gylleforsuring. Gyllesystemet er endvidere ikke indrettet med henblik på tilbagepumpning til stalden.

#### *Gulvsystem eller varmegenindvinding.*

Gylleoverfladens størrelse samt gyllens temperatur har betydning for lugtudskillelsen.

Et lavemissionsstaldgulv er et delvis spaltegulv, hvor mindst 25% af stiarealet er fast gulv, dvs. gylleoverfladen er mindre end i stier med fuldspaltegulv eller drænet gulv. Når gylleoverfladen reduceres, bliver lugtemissionen mindre. Lavemissionsstaldgulve var tidligere med på teknologilisten, men i den nugældende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse er de mulige staldsystemer med tilhørende emissioner direkte indskrevet, og derfor er gulvtype-teknologien en forudsætning for alle de beregninger, der foretages i [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk). På Muldbjergvej 10 er en del af staldene etableret med fuldspaltegulv, og det vil betyde krav om opfyldning af gyllekanalen under mindst 25% af stiarealet, hvis gulvtypen skal betragtes som delvis spaltegulv.

Der planlægges ikke ændring af anlægget med opbrydning af eksisterende gulv, og derfor må der tages udgangspunkt i de eksisterende stald- og gulvtyper. Staldtyperne og –arealerne er de samme før og efter, og dermed sker der hverken beregningsmæssigt eller reelt nogen ændring i lugtudledning fra ejendommen.

#### *Gyllekøling*

På teknologilisten findes endvidere gyllekøling, hvor der nedstøbes køleslanger i bunden af gyllekanalerne, der forbindes til en varmepumpe. Lugten kan reduceres med op til 30%.

Der planlægges ikke opbrydning af gulvene på Muldbjergvej 10, og derfor er det ikke muligt at nedstøbe køleslanger.

#### *Staldindretning (håndteringen af gyllen).*

Det er også muligt at reducere lugten fra svinestalde ved at ændre på håndteringen af dyrenes gødning. Gødningen skal fjernes fra stalden så hurtigt som muligt, da mange af de ubehagelige lugtstoffer dannes allerede det første døgn. Hyppig udslusning af gyllen til gyllebeholderen kan derfor reducere lugten. På teknologilisten findes "ugentlig udslusning af gylle i slagtesvinestalde med fulldrænedede gulve", dvs. en praksis med ugentlig udslusning af gylle fra slagtesvinestalde, hvor lugten kan reduceres med 20%.

Teknologien er ikke beskrevet for so- eller smågrisestalde, så det eneste produktionsareal, der evt. kan indregnes, er poltestalden (slagtesvinestalden). Da der er tale om et relativt lille areal på 150 m<sup>2</sup> ud af ejendommens samlede produktionsareal, vil effekten ift. beregnet lugtgeneafstand være begrænset. Hyppig gylleudslusning fra poltestalden vil have en meget begrænset effekt for husdyrbruget på Muldbjergvej 10.

Beregningerne i ansøgningen er foretaget ud fra indtastning af eksisterende staldsystemer. Der er ikke indregnet nogen effekt af initiativerne til fortynding af ventilationsluften (forhøjede ventilationsafkast samt miljøkryds. Lugtkravet er ikke overholdt, men lugtpåvirkningen stiger ikke, og udledningen ligger inden for det interval, der er omfattet af mulighederne med 50%-reglen.

Da der er tale om ældre staldbygninger, hvor der ikke foretages bygningsmæssige ændringer, vurderes det ikke økonomisk proportionalt at stille krav om ændring af gyllekummer eller andre konstruktioner, der vil være en forudsætning for anvendelsen af andre miljøteknologier.

Det bemærkes, at det frivillige tiltag med fast overdækning af gyllebeholdere med telt jf. teknologilisten ikke har en effekt på reduktion af lugt fra de 2 gyllebeholder.

### Kommunens vurdering

Fravalget af luftrensning, behandling af gyllen (gylleforsuring/ JH Smeltfighter), ændring af gulvsystem eller varmegenindvinding, gyllekøling og staldindretning (håndtering af gyllen) er velbegrunder, eftersom kommunen vurderer, at der ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret ammoniak.

Kommunen vurderer derfor, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

## Alternative løsninger

Der ændres ikke i dyregrupper og produktionsarealer. Der ansøges om, at husdyrbruget godkendes efter ny lovgivning dvs. en godkendelse af produktionsarealer fremfor antal af dyr med vægtinterval.

### 0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

### Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrunderede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er

## Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:



En godkendelse af den eksisterende produktionsarealer på i alt 3.422 m<sup>2</sup> og 2 eksisterende gyllebeholder på hhv. 1.479 m<sup>3</sup> og 2.954 m<sup>3</sup> med telt kan tillades, idet det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at de eksisterende produktionsarealer og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

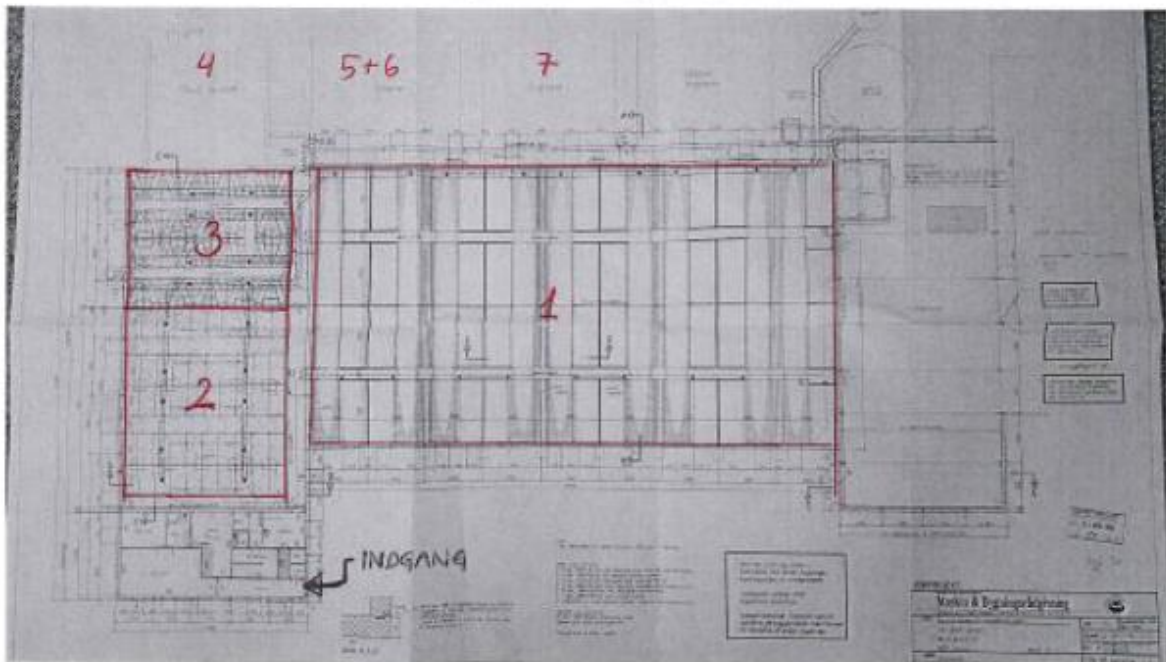
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

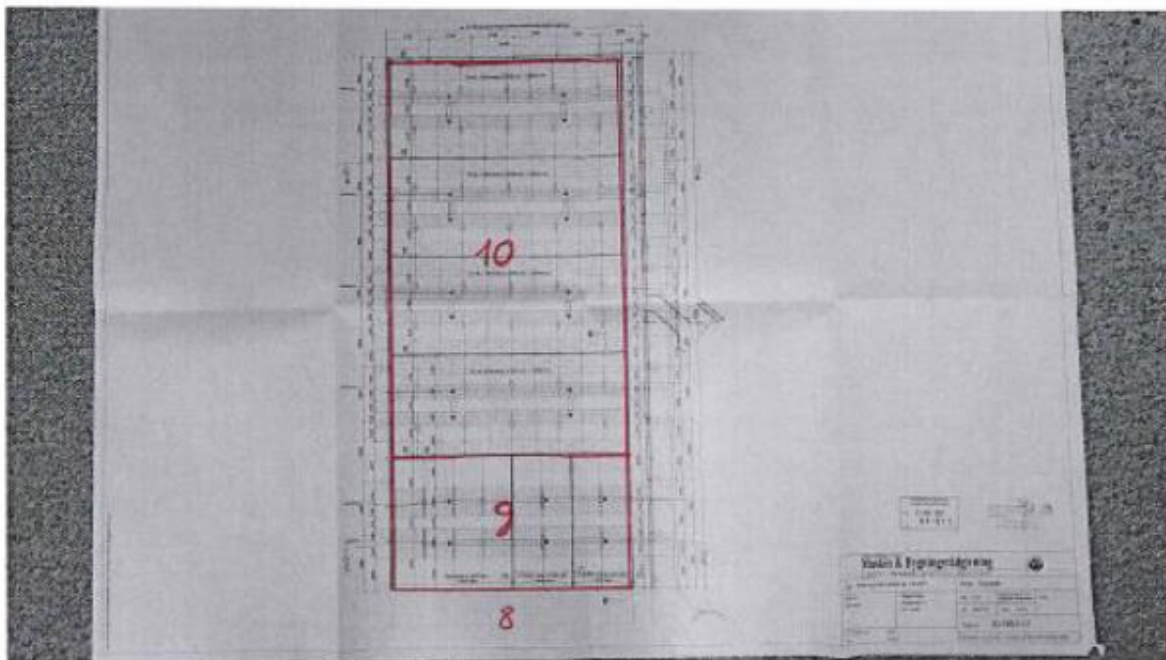
## Bilag 1: Opmåling af produktionsarealer

Stald	Type	Stilængde	Stibredde	Antal	Areal (m <sup>2</sup> )	Gulv
1	Søer, dr.	5,05	5,5	36	1000	Delv. Spalte, løs
2	Søer, løbe	2,5	1,5	10	38	Dybstr.
2	Søer, løbe	2,5	1,5	40	150	Fuldspalte
3	Søer, fare	2,5	1,6	9	36	Fuldspalte
3	Søer, fare	2,5	1,5	27	102	Fuldspalte
4	Søer, fare	2,5	1,5	60	225	Fuldspalte
5	Søer, fare	2,5	1,5	28	105	Fuldspalte
6	Søer, fare	2,5	1,5	42	158	Fuldspalte
7	Polte	5	5	6	150	Drænet
7	Søer, dr.	5	5	5	125	Delv. Spalte, løs (50 % fast)
7	Søer, dr.	5	5	5	125	Delv. Spalte, løs (fuld kanal)
8	Smågrise	3,6	2	60	432	Delv. spalte
9	Smågrise	5	2,5	8	100	Fuldspalte=Drænet
9	Smågrise	5	2,5	8	100	Delv.spalte
10	Smågrise	3,6	2	80	576	Delv. Spalte
Sum					3422	

BYGNINGSTEGNINGER - OVERSLAG PÅ INDRETNING FRA 1998/2003  
 RØD SKRIFT = REELLE MÅL I STALDENE

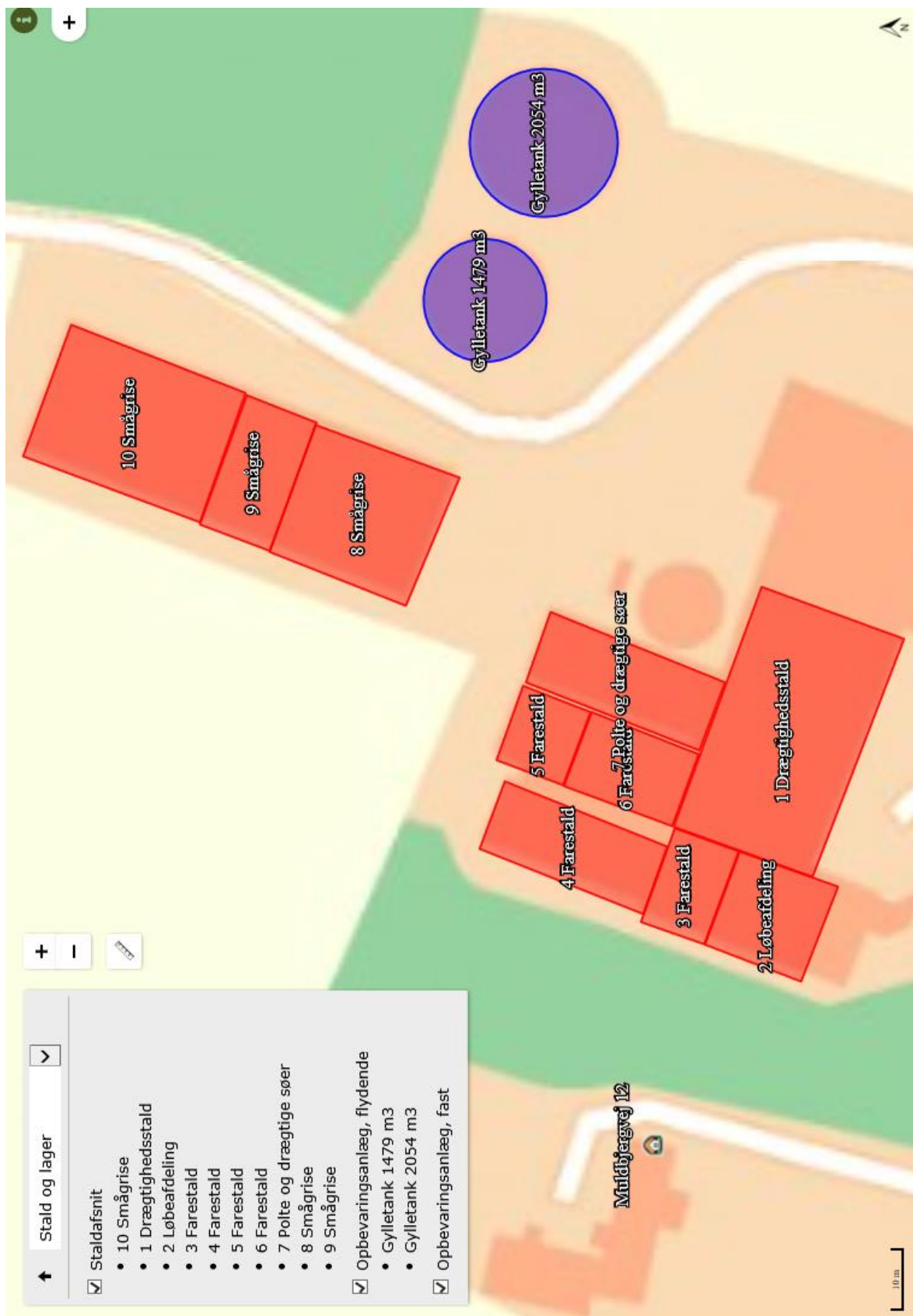


- 1) Dræftjulerstald  $5,05 \times 5,5 \times 36$  stier
- 2) Løbsafdeling  $2,5 \times 1,5 \times 10$  stier m. dybttræde +  $2,5 \times 1,5 \times 40$  stier m. fuldpatte
- 3) Farestald  $2,5 \times 1,6 \times 9$  stier +  $2,5 \times 1,5 \times 27$  stier m. fuldpatte



- 9) Smågris  $5 \times 25 \times 8$  stier m. drenet gulv,  $5 \times 2,5 \times 8$  stier m. delvist spaltegulv
- 10) Smågris  $3,6 \times 2 \times 80$  stier m. delvist spaltegulv

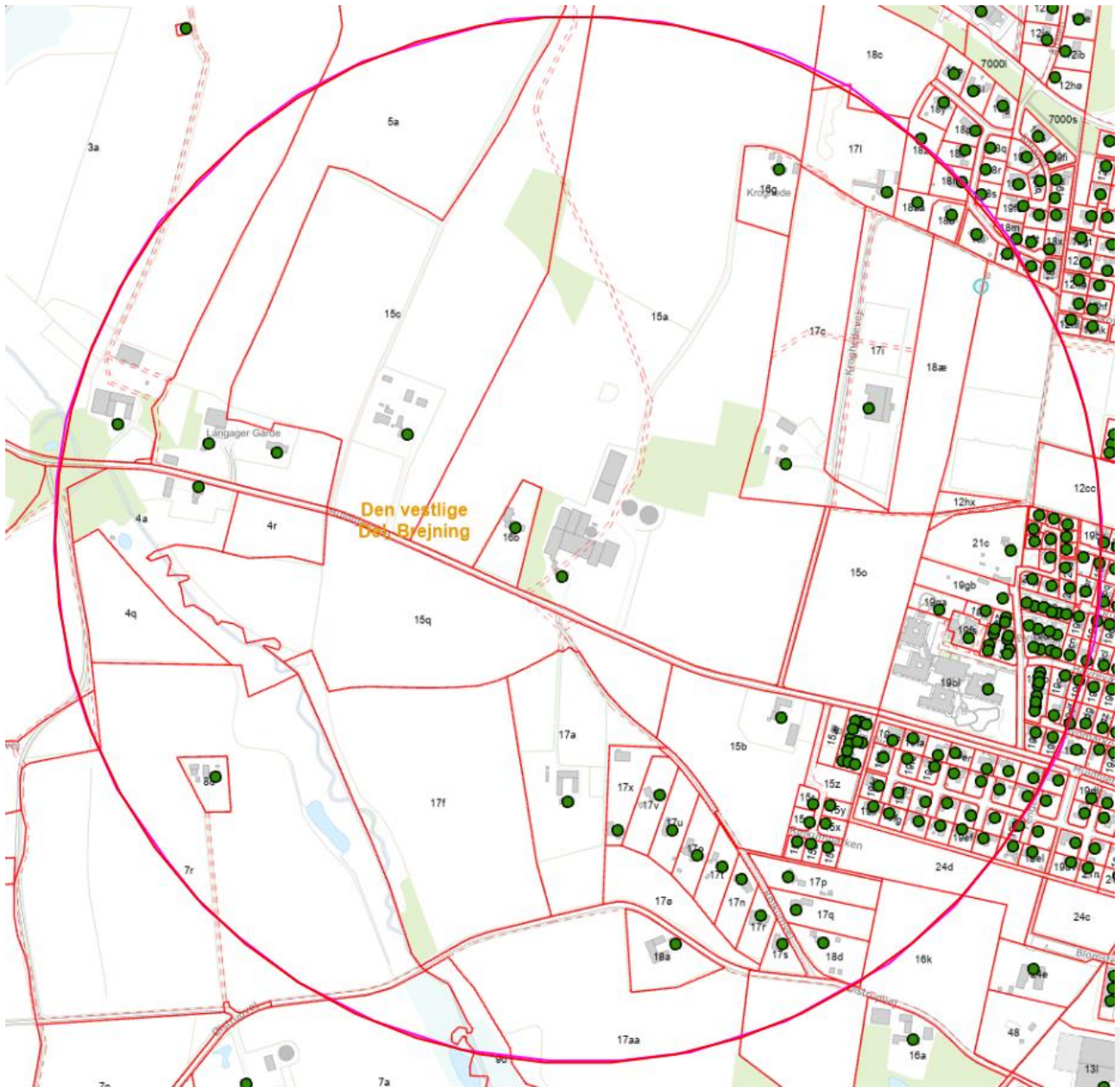
## Bilag 2: Bygningsoversigt





## Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 737 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnat.



## Bilag 4: Natur

